

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

The Provincial
Library

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII.

4. 61 (804).

СУБОТА, 22 ТРАВНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 22nd, 1926.

No. 61 (804).

VOL. VIII.

Підчас бомбардування Дамаску Французи убили 500 цивільних мешканців і 100 повстанців

БОМБАРДУВАННЯ ТРЕВАЛО БЕЗ ПЕРЕСТАНКУ ЧЕРЕЗ 15 ГОДИН. — ТРИСТА ДОМІВ У ДІЛЬНИЦІ МІДАНОР ОСТАЛИ В РУІНАХ. — В БОМБАРДУВАННІ БРАЛО УЧАСТЬ 12 ПОЛЕВИХ ГАРМАТ, ЧОТИРИ ГОВІЦЕРИ І 12 АЕРОПЛАНІВ.

Лондон, 20. травня. — Кореспондент "Дейлі Експрес" в Дамаску повідомляє з півурядових джерел, що 7. травня Французи бомбардували Дамаск і убили 500 цивільних людей і 100 повстанців та знищили 300 домів.

Надіслана кореспондентом депеша подає всі деталі бомбардування, хоч вона не була потверджена з ніякого іншого джерела. Незрозумілим, також виглядає, чому вістка про бомбардування, яке відбулося близько два тижні тому назад, пролягла в світ аж тепер.

Треба тут також додати, що французькі газети надрукували недавно подібну вістку, однак міністерство закордонних справ її заперечило.

Депеша, як надрукована в "Дейлі Експрес", в часті звучить:

"Між убитими підчас бомбардування були жінки й діти. Втрати Французів вносили орієнтовно 20 убитих і 30 ранених.

"Клопіт розпочався вночі 6. травня, коли друзі заатакували французький військовий пост у Боб-Моусаїа на передмісті Дамаску і убили 8 жовнівів а 20 взяли в полон.

"Після атаки 200 повстанців увійшли до дільниці міста Міданор, що лежить на південній від головної частини Дамаску. Вони забарикадувалися в домах і приготувалися, щоб по-

ставити опір французьким військам.

"Вчасним ранком 7. травня 3,000 французьких жовнівів оточили дільницю Міданор, що має 80,000 населення, й приказали горожанам віддати повстанців під загрозою негайного бомбардування. Недавно збудовані фортифікації віділювали дільницю Міданор від решти міста.

"У відповідь на французьке домагання мешканці заявили, що вони неозброєні й тому не можуть примусити повстанців піддатися. Вони просили Французів зловити повстанців без бомбардування.

"Французьке військо дало мешканцям 30 минут часу, в якому вони мали сповнити його домагання, або сховатися в безпечне місце, визначене військом. Однак лише пару тубільних мешканців встигли вибратися на час.

"В бомбардуванні брали участь дванадцять 12-цалевих гармат, чотири 4.8-цалеві говіцери й дванадцять аеропланів. Бомбардування розпочалося в полудне й трвало без перестанку 15 годин. В ріжних місцях вибухли негайно вогні й небо почорніло від диму та пороху.

"Остаточно сто повстанців встигли прорватися через французькі лінії й дісталися на отверте поле, і після цього бомбардування застопорено."

КАНЦЛЕР МАРКС ОБОРОНЯЄ РАДЯНСЬКО-НІМЕЦЬКУ УГОДУ.

Берлін, 19. травня. — Німецький парламент ухвалив сьогодні вотум довіри для нового уряду канцлера Маркса, що прийшов до влади на місце уступившого кабінету Лютера.

Вотум довіри ухвалено після виголошення промови канцлером Марксом, в якій він начеркнув програму своєї політики. Канцлер сказав між іншим, що його уряд буде виповняти плани Доса й придержуватися Льокарнських гарантійних договорів.

Обороняючи недавню заключений радянсько-німецький договір, др. Маркс заявив, що він є висловом приязних відно-

син між Німеччиною а її "великим східним сусідом" і "еще одним звеном в ланцюгу договорів, призначених плекати замирення й економічне усталення Європи".

41 УБИТИХ В ЕКСПЛЮЗІИ ФАБРИКИ ПОРОХУ.

Берлін, 20. травня. — Сюди доносить, що в баварському місті Гальсхоу експлуодувала фабрика пороху.

Перші повідомлення подавали, що 20 осіб було убитих і 31 ранених. Пізніші повідомлення кажуть однак, що було 41 убитих і 50 ранених.

ВТРАТИ БРИТІЙСЬКОЇ ТОРГОВЛІ В НАСЛІДОК СТРАЙКУ.

Лондон, 20. травня. — Зі звітів у парламенті виявляється, що безпосередні втрати для британської торгівлі в наслідок генерального страйку обчислюються на 26,500,000 фунтів стерлінгів (около 130 мільйонів доларів), а посередні втрати для індустрії країни вносять більше як 30 мільйонів фунтів стерлінгів.

Чотири залізничні компанії обчислюють поверховно свої

втрати на більше як 5 мільйонів фунтів стерлінгів.

Статистика безробіття з 10. травня вказує, що число безробітних збільшилося за попередній тиждень на 470 тисяч. Це число збільшилося тому, що в наслідок страйку багато робітників викінено з роботи. Число всіх безробітних вносило 1,576,000. Сюди не були вчислені страйкуючі майнери.

БРИТІЙСЬКІ МАЙНЕРИ ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ БАЛДВИНА.

Конференція майнерських делегатів рішучо противиться вській знижці платні, пропонованій урядом.

Лондон, 20. травня. — Національна конференція майнерських делегатів відкинула сьогодні пропозиції уряду відносно полагодження майнерського страйку.

Делегати ухвалили резолюцію, в якій кажуть, що не зможуть рекомендувати майнерам, щоб вони прийняли пропозиції прем'єра Балдвина щодо знижці платні, яка й тепер не є вистаряючою.

Резолюція виступає далі проти пропозиції утворити раду платні з незалежним головою, який мав би право касувати мінімальну платню на вськраєву

скалю і вводили в силу ріжну мінімальну платню в поодиноких округах.

В резолюції закидається прем'єрові Балдвінові, що він не додержав слова, даного країні 8. травня, коли він заявив, що уряд не бореться за ніший урівень життя майнерів або якої іншої частини робітників.

Резолюція була прийнята після того, як А. Дж. Кук, секретар Майнерської Федерації, предположив новий звіт про пропозиції уряду й вівтвіркову конференцію між майнерськими урядниками а прем'єром Балдвіном.

МАЙНЕРСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРИНЯЛА ДОПОМОГУ З РАД. СОЮЗА.

Міністер внутрішніх справ Джойнсон-Гікс каже, що стримав чек від радянських профсоюзів підчас страйку.

Лондон, 19. травня. — Виконавчий Комітет Майнерської Федерації формально прийняв сьогодні жертву в сумі 260,000 фунтів стерлінгів (приблизно \$1,250,000) від радянських вузделопів на допомогу британським майнерам і їх родинам.

Повідомляють, що допомога триходить зі всіх сторін і що майнери, якщо буде потрібно, зможуть вести боротьбу через довгий час.

Лондон, 20. травня. — Відповідуючі на запити, міністер

внутрішніх справ сер Вільям Джойнсон-Гікс виявив сьогодні в парламенті, що підчас генерального страйку він стримав чек на 100,000 фунтів стерлінгів, що був висланий радянськими професійними союзами до британського Трейд-Юніонного Конгресу на допомогу страйкерам.

Він признав однак, що є безсильний здержати гроші, які висилаються тепер з Радянського Союзу для британської Майнерської Федерації.

РІЖНІ ВІСТІ.

ГЕН. СОСНКОВСЬКИЙ ПОПОВНИВ САМОВБІЙСТВО.

Берлін, 13. травня. — Приватні повідомлення з Познаня кажуть, що генерал Казимир Соснковський, командант познанського корпусу й бувший міністер війни, поповнив самоубійство.

Причиною самоубійства було це, що познанська залага розпочала була похід на Варшаву, щоб дати допомогу урядові Вітоса, а Соснковський, великий прихильник Пилсудського, не міг цьому ніяк зарадити, втративши контролю над своїми власними жовнірами.

\$40,000,000 НА УЗБРОЄННЯ ТУРЕЧЧИНИ.

Константинополь, 20. травня. — Турецький парламент ухвалив 40 мільйонів доларів на армію й флоту та на закупку амуніції. Газети одобрюють військові приготування уряду.

ЛИТОВСЬКЕ ВІЙСЬКО НАСТУПАЄ НА ВІЛЬНО.

Бреслав, Німеччина, 15. травня. — Тутешні газети одержали повідомлення, що литовське військо, користаючи з домашньої війни в Польщі, перейшли литовсько-польський кордон і наступають на Вільно.

Генерал Жейіговський, який свого часу займав був насильно Вильно при помочі легіонерів, згинув у бою між повстанцями і льовлянськими військами.

СТРАЙК ШЕВСЬКИХ РОБІТНИКІВ В НЬО ЙОРКУ.

Нью Йорк, 15. травня. — Управа юні робітників, що працюють у фабриках черевик, заявляє, що страйк шевських робітників об'яв вже 39 фабрик. Число страйкерів зростає з кожним днем.

ПАРЛЯМЕНТ КАНАДИ ПРИНЯВ БУДЖЕТ.

Оттава, 19. травня. — Більшістю 13-голосів парламент одобрив сьогодні рано бюджет, предложений урядом.

Підчас голосування 121 голосів було за бюджетом, 108 проти. Консервативна партія соціально годосувала проти бюджету, а уряд одержав 100 проц. поперти від прогресивної групи.

В БУЕНОС АЙРЕС АРЕШТОВАНО 50 РАДИКАЛІВ.

Буенос Айрес, Аргентина, 18. травня. — Підчас наїзду на комуністичні й анархістичні центри поліція арештувала більше як 50 осіб радикальних переконань.

Наїзди були переведені в наслідок експлозії бомби під будинком американської амбасаді минулої неділі.

ВИБОРЧИЙ УРЯДНИК ДІСТАВ РІК ВІЗНИЦІ.

Едмонтон, Алта., 20. травня. — Рей Вінтер, який був виборчим урядником підчас федеральних виборів на Піс Ривер, зівстав сьогодні засуджений на один рік до в'язниці з тяжкою працею у Форт Саскечеван.

Вінтер був призначений винним в тому, що писав свої ініціали на неправних бальотах і кидав у виборчі скринки неавторизовані бальоти.

АРЕШТОВАНО ЗАСТ. СЕКРЕТАРЯ КОМПАРТІ.

Лондон, 17. травня. — Минулої тижня поліція арештувала Роберта Стюарта, заступника головного секретаря Комуністичної Партії Великої Британії. Розправа проти нього відбувається 19. травня.

Приводом до арештування Стюарта було захоплення поліцією великої кількості комуністичної агітаційної літератури підчас наїзду на головний офіс партії.

Поліція арештувала також Джеймса Гемера, секретаря відділу Комуністичної Партії в Олтринчем.

ВІДКРИТО КУХНІ ДЛЯ МАЙНЕРСЬКИХ ДІТЕЙ.

Кардіф, Валія, 20. травня. — В малих містечках і селах вузделних районів Полудневої Валії отворено кухні, з яких видається зузі для тисяч дітей страйкуючих майнерів.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ!

Повідомляється всіх заінтересованих в купні хати, яка зараз знаходиться на площі, що Ц.В.К. ТУРФДім купив під будови друкарні і школи, що Будівничий Комітет рішучо продовжити речиче продаж цієї хати до п'ятниці, 28. травня, 8. год. вечером. Всі, що бажали б її купити, нехай скоро подають свої оферти на папері разом з задатком до офісу Українського Робітничого Дому. Будівельний Комітет.

ДЕРЖАВИ НЕ СПІШАТЬСЯ ВИЗНАВАТИ НОВОГО УРЯДУ В ПОЛЬЩІ.

Ратай скликає сенаторів і послів на сесію національного зібрання для вибору нового президента Польщі.

Варшава, 20. травня. — Ріжні закордонні легатції одержали вчера офіційні ноти від прем'єра Бартеля, в яких співіщється про зміну уряду, однак всі вони рішили здержатися зі своєю відповіддю, поки не побачать, як генерал Пилсудські поборе конституційні труднощі: чи розв'яже соїм, чи одержить більшість, яка дозволить його кабінетові остати при владі.

Новий уряд підприняв гострі кроки для здавлення збройної активності його противників в околицях Варшави.

Берлін, 20. травня. — Депеша з Варшави до бюра Вольфа каже, що заступник польсько-

го президента Ратай сповістив, що завтра розішле сенаторам і послам завізвання прибутти на сесію національного зібрання для вибору нового президента.

Депеша далі каже, що після газет сесія відбудеться у Варшаві 28. або 29. травня.

ЛІДЕР ВШЕХПОЛЯКІВ ДМОВСЬКІ АРЕШТОВАНИЙ.

Варшава, 17. травня. — Бут арештовано найвизначнішого провідника вшехполяків Романа Дмовського за те, що він стріляв з вікна свого дому на військо Пилсудського. Якщо йому буде доканоано вину, його засудять на смерть.

ГАЛЕР ЗАПОВІДАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ УРЯДУ ПІЛСУДСЬКОГО.

Париж, 19. травня. — Познанський кореспондент "Екоде Парі" повідомляє, що польський генерал Галер, який має до розпоряджості 25,000 військ, приготується заатакувати Пилсудського; що недавно виконав державний переворот і повалив польський уряд Вітоса.

"У Варшаві панує терор і боротьба знову вибухла", сказав генерал Галер кореспондентові. Генерал рішучо заперече, що 80 проц. польського війська

піддержує Пилсудського, або що президент Войшеховскі зрештигував.

"Міністри є ув'язнені й не хочуть прийняти ситуації, яка нехотіла при помочі насильства", сказав Галер. Він не вірить, що Пилсудський віднесе остаточно успіх зі своїм виступом.

Генерал Галер заявив, що покладає всю надію на військо в Познані. "Забере часу, поки повстання буде здавлене, однак ми вийдемо побідниками", сказав він.

СКЛАД НОВОГО ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ.

Варшава, 16. травня. — Новий польський уряд, що прийшов до влади в наслідок успішного повстання Пилсудського, складається з таких людей:

Кароль Бартель, прем'єр.
А. Залескі, міністер закордонних справ.

Генерал Йосиф Пилсудський, міністер війни.
Г. Чехович, міністер фінансів.

В. Маковскі, міністер справедливості.
Броневскі, міністер публичних робіт.
Юркевіч, міністер праці.

Лодзьовскі, міністер внутрішніх справ.

Рачиньскі, міністер рільництва.

Прем'єр Бартель є професором львівського університету.

РОЗРУХИ НА ПОЛЬСЬКОМУ ГОР. ШЛЕСКУ.

Берлін, 15. травня. — В Катовицях, на польському Горішньому Шлеску, вибухли повстання. Серед німецького населення ведеться агітація за прилученням тої території до Німеччини.

ЮГОСЛАВСЬКИЙ УРЯД ЗРЕЗИГНУВАВ.

Білгород, Югославія, 17. травня. — Югославський уряд чолі з прем'єром Узоновичем зрештигував. Причиною резигнації було домагання парламенту, щоб утворити спеціальну парламентарну комісію для розслідження надужити в ріжних державних департаментах.

Проти уряду Узоновича годосувала в парламенті, крім 9-позиції, також частина урядової радикальної партії. Це й

спрчинило упадок уряду.

В політичних кругах предсказують скоре розв'язання парламенту й росписання нових виборів.

Париж, 19. травня. — Варність французького франка знову полетіла в долину. На біржі нотовано сьогодні 35.15 франків за одного американського долара.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ХТО ТАКІ ПЕПЕСІВЦІ.

Пепесівцями в Польщі називають членів Польської Парції Соціалістичної — від перших букв цієї назви П.П.С. Але не зашкодило б провідників цієї соціалістичної партії називати замість пепесівців — пеголодівцями.

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО ПІДГОНІТЬ ПАТРІОТІВ.

Колі-б так не було Робітничого Запomoгoвoгo Товариства, щоб його не похитали були до життя самі обивателі, в яких живе робітництво, то його треба було б вдумати боляй лише для того, щоб воно було батяком в руках працюючих на різкі патріотичні запomoгoвoгo організації.

що не всі запomoгoвoгo організації дійсно дбають про запomoгoгo своєї членом. Це також свідчить, що робітничі запomoгoвoгo організації потрібні хоч-би для того, що шире допомагаючи своїм членам, вони підготинуть до роботи й інші організації.

РАДЯНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ДОГОВІР.

Київська "Пролетарська Правда" з 28. квітня в редакційній статті пише ось що про радянсько-німецький договір: Радянсько-німецький договір підписаний. Про його величезну вагу для Радянського Союзу найкраще можна судити по тому, як поставилися до цього акту буржуазні політичні діячі інших країн.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

Ну, даруйте, але ми ніяк не можемо повторити тут-слова, хочби навіть за "Українським Голосом". Хоч папір його втирає, але... хай-це на греко-православному "Укр. Голосі" сокопиться.

А в Галичині, в одному невеличкому місті (газета не каже в якому) один промисловець не зміг заплатити податку, так його робітники позичили йому грошей.

КРОВАВИЙ 1. ТРАВЕНЬ У ВАРШАВІ.

Нижкі приготування з боку поліції та дефензиви з метою не допустити до виступу комуністів 1. травня не мали успіху. Антимасові першотравневі заходи, які кордоні пішої та кінної поліції не могли перешкодити зібранню на Театральній площі кількоти тисяч робітників-комуністів.

КОЛЮЧКИ.

До Москви прибула делегация консервативних послів англійського парламенту. Голова делегации Нелсон заявив, що в політичних і громадських колах Англії є глибоке незрозуміння того, що твориться в С.Р.С.Р.

Куркуленко.

НОВІ МАТЕРІАЛИ ПРО ІВАНА ФРАНКА.

(До десятих роковин смерті Івана Франка.)

Іван Франко — найвизначніша постать не тільки в українській літературі, але в українській культурі взагалі. Немає такої галузі в українській культурі, до якої б не приклав він своїх невтомних рук. І не тільки в історії нашого народу, але в історії всього людства мало знайдеться таких прикладів працьовитості, якою відзначався Іван Франко.

З приводу його смерті в українській пресі було подано так загальну характеристику його діяльності:

“Як багачо думки й чуття сядо за чолом цього чутливого чоловіка! Все, чим цікавився людський дух на протязі століть і тисячоліть свого розвитку, все, чим жили й живуть народи і племена всіх частин світа, всі можливі галузі життя й думки — для всего цього горіла палаючи цікавістю душа Франка”.

Таку високу загальну оцінку Франка зробила українська преса в день його смерті 1916 року. А тепер уже настав час і для докладнішого наукового вивчення життя і творчості Франка.

Про Франка вже написано чимало, але все то здебільшого ювілейні статті та приватні замітки, — повної, вичерпної характеристики життя і творчості Івана Франка ми ще й досі не маємо. Не збито, і його „всього-лістування”, яке має надзвичайно велике значення для зрозуміння його творчості, настроїв, — тим паче, що Франко взагалі був скуповатий на біографічні відомості.

Багато цінного й нового біографічного матеріалу мають у собі неопубліковані ще листи І. Франка до Олени Білаки, що зараз переходять в Полтавському Центральному Пролетарському Музеї.

В цих листах Франко, між іншим, каже, що листування для нього було свого роду наркотиком, „средством на забуття”, великі дози якого він приймає, щоб хоч на хвилину відвести душу, забути всі втекти від сумної дійсності. А ця дійсність це, як він пише, вичіп гризня, роздражання, вичіп уколів з рязних боків, підозріння та очернювання, психопатія, якої він і на відлину не може позбутися. І часто доходило до того, каже Франко, що сидів-сидів і починав писати листи до людей фантастичних і про справи зовсім фантастичні, щоб тільки втекти від власних думок та журби. Але листування з О. Білакою для Франка, не було наркотиком, а, як він сам каже — „покріплення”, бо в йому дуже багато говориться про близьку й дорогу йому людину Б. — брата О. Білаки, М. Драгоманова.

Вплив Драгоманова на І. Франка і взагалі на культурний і політичний розвиток Галичини був надзвичайно великий. Емігрувавши 1876 року з російської України в Галичину, Драгоманов розпочав там енергійну боротьбу з консервативно-карикаральною реакцією, що виявлялася в вузько-національному шовінізмі серед поляків та в москвофільстві й українофільстві (народовці) серед Русинів.

Ріжниця між останніми двома партіями була та, що москвофіли обстоювали одноплеменність українського народу з російським і тяжили до Москви та її порядків, живаючи в своїй пресі т. зв. „язички” — мішанини української, московської, церковно-славянської та польської мов. Українофіли тужили за Україною, якої не знали, зітхали за її миминути, але в своїх виданнях додержувалися народної мови й були прихильниками поміркованого демократизму. Інтереси як тих, так і других були далекі від живих інтересів народних мас. Опріч суперечок, що оберталися навколо мови й обряду, галицька інтелігенція займалася й політикою, що зводилася до запобігання ласки уряду. В захлому громадської життя Галичини в цей мертвий час запанував, таким чином, тип „рутенців”, що, як каже Драгоманов, „в лояльності і рабстві супроти властей власної тні боявся”.

І от з оцією „рутенщиною” в Галичині Драгоманов і розпочав свою боротьбу. Він виступив з суворою й безпопальною критикою політичного й національного консерватизму й соціально-економічних утисків, що панували тоді в Галичині.

Іван Франко познайомився з М. Драгомановим за перші роки свого студентського життя. Прибувши до львівського університету, Франко не міг зорієнтуватися в усіх громадських течіях та напрямках. „Я опинився, — признавався згодом Франко, — серед спорів язикових і національних, які для мене були досі майже зовсім чужі і незрозумілі, то-й, очевидно, не міг у них знайти жадної хитався довго то на сей, то на той бік”. Це читання Франка доходило до того, що він на якийсь час опинився в москвофільському товаристві. Отже й не дивно, що перші твори Франка, що друкувалися в журналі „Друг” — були фантастичні, далекі від реального життя. Під впливом листів М. Драгоманова, що почав надсилати до редакції „Друга”, в яких він гостро картвав вузькоглядство й „рутенство” галицької інтелігенції, — студентська молодь, в тому числі й Франко, почала потроху виходити з того стану духовної кризи й

внутрішньої боротьби, в якому до того була. Тепер Франко виступав вже не з фантастичними творами, а з реалістичними оповіданнями з життя робітників. Пізніше Франко та Павлик

почали видавати орган української народно-радикальної партії в Галичині — „Народ” (1890 р.) при доомозі М. Драгоманова, який був дійсний провідник і головний співробітник його. (Далі буде.)

ЧОМУ НАС ЧЕХІЗУЮТЬ.

“Карпатська Правда”, орган Підкарпатської Комуністичної Партії, містить слідуючу статтю про чехізацію Підкарпатської України:

Чеська буржуазія, яка щойно почала в пір’я поростати, була дуже демократичною і то не так дуже на ділах, як на словах.

З одної сторони слабість, а другої сторони молодість і недосвідченість були причиною, що вона тільки наблизилася нашому народові, а тепер цього не додержує.

В перших днях знайомства нашого народу з нею вона обіцяла великі національні права. Але то все скоро змінилось: з тих національних обіцянок не лишилося нічого, але якраз забирається в нас і те, що нам не могла і малярська буржуазія забрати, то є нашу національність.

Національна свідомість в тій формі, як вона лишилася, як та кож і утиск національності є видливим капіталістичного ладу.

Чеську слабу буржуазію, як довго угнітали німецька сильна буржуазія, так довго вона кричала і проголошувала ріжні демократичні кличі. Коли ж прийшла до влади, з дня на день про все це більше і більше забувала, аж отверто почала угнітати другі народності а між іншим і нас на Підкарпатській Україні. Не один себе зацікавила, що за інтерес має в чім чеська буржуазія.

Цей річ проста. Кожна буржуазія то грабнича звіри. Вона не опирається на маси, лише думка про випис, про поширення території, котру може випискувати, а таку територію лише так може опанувати, що там зорганізує свій державний апарат, який буде удержувати для неї широкі маси працюючих в послузі.

Так то само і з чеською буржуазією. Вона прийшла сюди і привела з собою цілу армію жандармів, поліції та урядників, які стоять виключно на її услугу. І так змінила чеська буржуазія не лише нас „добро-вільно” приділити, але і „зайнтересувала всіх тих жандармів, поліцію та урядників в своїм плануванні, всі вони стали вірними слугами своєї буржуазії. А все стають вони більше зазавіями, чим більше о ті місяці, котрі вони займають, домагаються наші люди, а тим загрожують вони їхнім інтересам.

Але така бюрократія, щоб оборонити свої місяці, починає придумувати всякі перешкоди. Вона почуває, що тут її наса-

дила чеська буржуазія, що вона від неї зависима і що вона тут на це є, щоб утримувати широкі маси в буржуазним ярмі і тому поводитися з нашим народом, як пан з слугою. Буржуазія також добре знає, що вона тут держиться лише цю своєю армією і їде її у всім на руку. Такому урядничини наша мова простацька, він її не хоче вчитися, а протиную, він домагається, щоб вчилися чеською мови, бо йому легше буде урядувати. І тут так би сказати є перша причина чехізації.

З цілою армією цю прийшли тут чеський крамар (богаташ), ремісник, купець і всі вони почувуються чимсь вищими і починають домагатися спершу своїх шкіл, а після закладають свої школи по наших селах, щоб чехізувати наш народ.

Та на руку чеської буржуазії ідуть всі наші буржуазні партії. Вони то починають заводити язиковий спір, вони то хочуть зробити з нас третій народ, який би легше далося втопити в болоті чеської буржуазії.

Утиск національний і соціальний можна лише тоді усунути, коли усунуться буржуазія, котра зацікавлена в чім утиску. Коли ми скинемо з себе ярмо не лише буржуазії чеської, але і ринчасно і нашої буржуазії, тоді ми положимо кінець також і чехізації нашого народу.

Боротьба проти чехізації є для нас ринчасною з боротьбою за владу, за диктатуру пролетаріату.

ОСИП МЕГАС ДОКТОРОМ МЕДИЦИНИ.

Нас повідомляють з Едмонтону, що Осип Мегас, якого в 1919 році українські патріоти послали на Версальську мирну конференцію й який, повернувшись назад, виступив з ревенціями проти скандальних коштахтів українських „дипломатів” в Парижі та Відні, отримав 14. травня ц. р. в Едмонтоні диплом доктора медицини.

Осип Мегас зрікся політики й останні кілька років вчився в албертійському університеті та практикував в шпиталі. Як зачуваємо, О. Мегас збирається виїхати на якийсь час в Європу, а коли владється, то відвідає й Радянську Україну.

“Укр. Роб. Вісти”, це „одинка українська газета в Канаді, що виходить три рази на тиждень. Нехай буде вона в кожній хаті робітника і фермера!”

РІЖНІ ВІСТІ.

НОВИЙ СТАТУТ ДЕРЖАВНОГО ВИДАВНИЦТВА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Рада Народніх Комісарів України затвердила новий статут для Державного Видавництва України. На основі нового статута Державда є органом Народного Комісаріату Освіти, здійснює культурно-освітні та політично-ідеологічні завдання Наркому Освіти в ділянці видавництва та поширювання наукових творів.

Держвидав є в господарському відношенні самостійною організацією та має всі права юридичної особи, а тим самим відповідає за всі свої зобов'язання. На чолі Державного Видавництва стоїть управа, призначена Наркомосвітою на протязі одного року в складі 3-ох членів. Голову управи призначає Рада Народніх Комісарів України. Голова Держвидаву входить до складу колегії Наркомосвіти.

ЧОГО ХОТЯТЬ ВІД АБД-ЕЛЬ-КРИМА?

Французько-іспанські делегати зустрілись з делегатом Абд-ель-Крима, щоб порозумітишся щодо умови, перемиря. Абд-ель-Кримою поставили такі умовини: Загрукта територій на користь Франції та Еспанії, виміна полонених, призначення султана, виїзд Абд-ель-Крима з Марока, роззброєння поодиноких племен і зорганізування адміністрації на території Рифів.

Делегат Абд-ель-Крима заявив, що два перші домагання як чисто військові, не може прийняти вже тепер, поки повне порозуміння не буде підписано. Перемиря, на яке годиться Абд-ель-Крим, не може одначено йти в парі з окупацією територій французько-іспанськими військами.

З огляду на те, що Французи та Еспанії ставлять цю умову як доказ доброї волі Абд-ель-Крима, делегат Рифів заявив, що мусить раніше порозумітишся з Абд-ель-Кримою. Рифівська делегация видала комунікат, поклик до європейської опінії, закликаючи, що бажано чим ширше розгортаються переговори з Абд-ель-Кримою. Переговори вже зривані.

ГІНДЕБУРГІВСЬКА ПОЛІЦІЯ ШАЛІЄ.

Баварська поліція переслідує й далі компартію. В Аугсбурзі розігнано конференцію краєвого комітету компартії Баварії.

ТАЙНА ТИХОГО ОКЕАНУ.

Майже всім відомі оповідання й наукові суперечки про те, що колись на Атлантицькому океані існувала знаменита Атлантида, — таємна країна, збуїно розвиненію культурою, яку ще в безвісні часи поглинув океан. Останніми часами в пресі з'явилось чимало доказів, що, либонь підтверджують існування цього материка.

Але майже нічого не знають про існування на Тихому Океані так само велетенського і також зниклого материка, Пачифіда. Про цей материк писалося й говорилось дуже мало, про його немає жадних поетичних легенд.

Перший вчений, що висловив припущення, що тихоокеанський острів Полінезія є не що інше, як верхівя гір затопленого океаном материка, був німецький природознавець Форстер. Він запевняв, що Пачифіда раніше була сполучена з Азією, звідки й запозичила свою флору, фауну й населення. Далі це стверджують і французькі вчені, от як Дюрмон і відомий геолог Ог, захищає цей погляд і російський вчений Мензбер.

І дійсно, про існування Пачифіди свідчать сучасний розподіл звірин і рослин у цій частині земної кулі, а також останки на островах Полінезії культурної особистої великої культури. Навіть більше того. Нові наукові дані обґрунтовують думку, що вітчиною молочносавців була саме Пачифіда. Сучасна Полінезія, себ-то острівні колишньої Пачифіди, має надзвичайно багаті форми фауни і флори, спільні з Азією, Австралією й Америкою, що вже ясно говорить про існування колишніх материкових сполучень в області Великого океана.

Крім природничо-історичних фактів, існування Пачифіди підтверджується й вивченням полінезійської культури та багатьох археологічних знахідкам на тихоокеанських островах. Так, наприклад, на острові Великогоді колись жила чинслена людина, що стояла на високім ступні цивілізації, а пізніше проникла в Америку і створила там високо-розвинену стародавньо-американську культуру. Отже чи можна припустити, щоб тільки один маленький (площиною всього в сотню кілометрів) і неплодючий острів Великогоді був би осередком буйного розвитку такої величної культури. Потім тут знайдено останки т.з. „магалітичних” будов, себ-то складених із велетенських каменів, що доходять ваги до 20 тон ваги. Дуже добре збереглися кольосальні статуї, вирізані зі скеля, а також останки добро вигравірованих на дощечках письмен, що їх навіть не розуміють сучасні тубільці. На однім із островів Каролінського Архіпелагу під-

маються руїни стародавнього міста. Будинки його складено із велетенських базальтових плит, а саме місто було збудовано на канадах. Ці загадкові руїни мають назву: “Вещіці Тихого Океану”.

Для подібних споруджень, схожих з єгипетськими, потрібно було добре організованої праці великих робітничих мас та високого розвитку будівельної техніки.

Серед місцевого населення ще й досі оповідається і з покілліня в покілліня, що предки полінезійських мешканців з давен-давня мали свої селища в центрі велетенського материка, а деякі перекази просто говорять про те, що замість океану тут були колись велетенські простори суходолу.

Геологічно-перевотні, що спричинилися до загибелі Пачифіди, сталися не так уже й давно. За думкою голландського вченого Гаміра ці перевоти в порівнянні до загального масштабу геологічних періодів є пізнішого походження, бо за протидної доби Пачифіда ще була сполучена з Атлантицьким материком і тільки кінець третинної доби можна вважати за початок катастрофи.

СМЕРТЬ ВІНАХІДНИКА.

Застриує в Тарнові народний учитель якого імя 20-кіляка літ тому заблосло авреолом слави — Поляк Іван Щепанік. Винайшов він тоді кольорові друку на шитві, а пізніше кольорові фотографії, неспробируйний панішр, апарат до копіювання ризьб. Цар Микола ІІ і цар Франц Йосиф І нагородили його почесними відзнаками. Щепанік виїхав до Берліна, пізніше до Дрезна та Відня, де в окремих лабораторіях, при допомозі величезного капіталу німецьких фірм працював над новими винаходами. Однак він не міг погодитись з систематичною збірною працею інженерів, професорів та вчених і обезсидений боротьбою з могутніми чужинними організаціями вертається до рідного Тарновда, де в нервовім розстрою наклав на себе руку.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ УСТАНОВИ ПО СЕЛАХ УКРАЇНИ.

На протязі двох останніх літ число культурно-освітніх установ по селах зросло з 3,155 до 9,500. На те число складається 2,700 сільських будинків і 6,888 читальень. Недавно розіслала центральної управи сільських будинків до українських селад до бібліотек 700,000 книжок у великому змістї. Пересічно на кожній сільській будинку випадаяє 623 книжок. Робітничих клубів є на Україні 870. Вони обслуговують заледні 20 відсотків всього робітництва.

В. ВОРУСЬКИЙ.

ЗАПІЛЛЯ.

(Продовження).

Сьогодні він знову одержав таємну телеграму, в якій говорилось, що в армії маються більшовицькі агітатори, що вони розкладають армію, і що з ними треба як-найактивніше боротись. Заверещав дзвінок і до кабінету зухвало вперся ад'ютант. — Wolae na meldunek! — Слухай, пане полковнику! — буркнув ад'ютант, брязнув острогами, привірвав два пальці до чола, повернувся і виїшов. Натомісць увійшов поручник Пясецькі. Полковник сів за стіл. Поручник хотів встати на „бачносць”, але той його попередив. — Prosze siadae! — Поручник став докладувати, а полковник хмурився і пихтів. — Так пан до цієї-порі не знав, що в пана в компанії є шість жовнірів? Коли-б то був инший поруч-

ник, він би йому зробив доброго наганя, але на Пясецького полковник мав око. У нього було три дочки і одну з них він митив за нього. — Ай! ай-ай-ай! Як-же так можна, — докірливо протяг він. — Ці-ж Україні — це саме більшовики! — Пшепрашам, пане полковнику, я вже вив потрібних заходів, щоб вяснити, чим вони пахнуть! — Смердять, пся креф, а не пахнуть, — перебив полковник. — Так дивиться-ж добре, — закінчив він і подивився вслід поручникові, який ішов до дверей. — Гарний буде зять! — Василько лежав на нарах до гори черевом. — Про що ти думаєш? — запитав Дмитро? — Знаєш, треба викрити перед жовнірами того сека! — Обовязково, — згодився

той, — тільки-ж як? — От я над тім думаю! — На тому їх розмова припинилась. Василько думав, а Дмитро дивився крізь вікно на сине зоряне небо. — Слухай Янику, — почув він тиху резовну своїх сусідів. — Мені здається цей субект підозрілим. Ти бачиш, як він уживається коло жовнірів? — А очі бігають, як у миші, — додав другий. — Дмитро штовхнув діктем Василька, теж саме зривив Василько. — Чув? — Чув! — Он іде! — штовхнув Дмитро сусід свого товариша. Дмитро й Василько підняли голови. По касарні вздовж ішов сек. — Треба використати мент. Забалакай з ним, — шепнув Василько. — Слухай, Янику, мені здається, що той новий жовнір — сек! — несподівано випалив Ясек. — І мені також здається, — згодився Яник. — Другого ранку трьох жовнірів, тих, що минулого дня розмовляли про події на фронті, кудись забрали. — Чому їх забрали? — говорили один одному жовніри. — Але відповіді не було, всі тільки зрухували плечима. Бачиш? — Бачу, — відповів Дмитро Василькові. Біля крану з водою ймались три жовніри. — Слухай, Янику, мені здається, що той новий жовнір — сек! — несподівано випалив Ясек. — І мені також здається, — згодився Яник. — А трохи пізніше, весь плютон знав, що новий жовнір — сек. Сек це помітив і старався ви-

нагло додав Дмитро. — І мені також це здається, — вмишався другий сусід. — Треба, хлопці, стежити за ним, — продовжував Дмитро. — Треба передати всім жовнірам, хай стережуться, — запропонував Василько. — А так! — згодився Ясек! — Вранці треба буде сказати хлопцям! — Другого ранку трьох жовнірів, тих, що минулого дня розмовляли про події на фронті, кудись забрали. — Чому їх забрали? — говорили один одному жовніри. — Але відповіді не було, всі тільки зрухували плечима. Бачиш? — Бачу, — відповів Дмитро Василькові. Біля крану з водою ймались три жовніри. — Слухай, Янику, мені здається, що той новий жовнір — сек! — несподівано випалив Ясек. — І мені також здається, — згодився Яник. — А трохи пізніше, весь плютон знав, що новий жовнір — сек. Сек це помітив і старався ви-

крити того, хто міг викрити його. — Жовніри обминали його, а коли й говорили, то дуже мало. Взявши у капеля тих людей, що в нього були записані, він почав під'їзжати до них, вживаючи найріжкомантишніших заходів для того, щоб дізнатися потрібні йому відомостей. — Це, дурні, думав він про більшу половину списка. — А оті студенти, се хolerі мабуть хитрі, як лиси. До тих треба обережніше підходити, — вирішив він. Прийшла неділя. Ще спала касарня, а Василько з Дмитром замали голови над тим, кому йти в місто. Нарешті вони обидва зминилися на Петрові. — За ним немає підозріння, то йому й легше в місто пробратись, — вирішили обидва. А о першій годині Петро був на вулиці Сенкевича 14... 16... 18... — Ось він зрадів і прочитав над дверима: “УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ”. Двері відчинились і з книгарні виглянув молодий чоловік. — Ви може до книгарні? — запитав він у Петра.

— Так, — відповів Петро й оглянувся навкруги: — Будь ласка, заходьте! — Петро іше раз оглянувся і увійшов у двері. — Добрий день, — вклонився він, побачивши за прилавком дівчину. — Доброго здоров'я, — відповіла та. — Це ви будете тов. Ходак, — спитав Дмитро, звертаючись до молодого чоловіка. — Я. — Петро вивиня умовну картку і подав молодому чоловікові. Той взяв, пильно обдивився. — Ви від товариша Джміля? — Так. — Будемо знайомі, Ходак, а це... — Товаришка Галій, — додала та. — Дуже приємно, Федюк Петро, — сказав Петро й положив на столі левелічку коверту. — Тов. Ходаку. Ходак нервово розірвав коверту і дві пари очей жадібно вдивилися в рядки. — Дорогі товариші! Пробачте, що так довго не давав про себе чути. За нами

стежить сек і тому доводиться бути надто обережним. До того наше військовоє становище не дозволяє нам відлучатись. Є чутка, що скоро виїжджаємо на фронт. Це нас дуже радує. Ближче до своєї мети. Маємо чутку, що більшовики посуваються вперед. Хай живуть більшовики! Тов. Джміль. — Дорогі товариші. Як бачимо з вашого листа, ще досить у вас є революційного запалу і шляхецькі шпигуни вас не лякають. Будьте-ж такими й надалі. Сповінаємо вам дуже прику звістку. Більшовики відсуваються шілим фронтом назад. Невідомо як довго це буде тривати. Наш комітет розгромлений охороною. Бережіться. (Далі буде.)

Чи ви ворог своїм приятелям?

Колі ні, то чому не постаратесь, аби всі ваші приятелі читали “Укр. Роб. Вісти”? Ви зробите їм приятельську прислугу, як і зробите їх передплатниками “У.Р.В.”

ПРЕСОВИЙ ФОНД “УКР. РОБ. ВІСТЕЙ”.

- Григорій Михайловський, Мейла Кріс, Саск. (збірка) \$8.00
Василь Телемак, Фері, Б. К. (збірка) 5.00
Олександр Мелічук, Медісон Гет, Ата. (збірка) 4.00
Іван Колодич, Пенінсула, Онт. (збірка) 2.00
Петро Згурин, Медісон Гет, Ата. (збірка) 2.00
Н. Дутка, Керієва, Саск. 2.00
Іван Мелічук, Волтер, Онт. 2.00
Степан Давидчук, Келогг, Айдаго (збірка) 1.00
Петро Адамчук, Вінніпег (Майн) 1.00
А. А. Матвійчук, Сведен, Ата. 1.00
Анатолій Обаль, Кейпел, Саск. 1.00
Д. Касин, Кімберлей, Б. К. 1.00
Юрій Новосілковський, Нагарра Фолс, Н. Р. 1.00
С. Янушевський, Фрайс, Саск. 1.00
І. Мінгівський, Порт Алберні, Б. К. 1.00
Луків Кобзар, Божеюор, Ман. 50

НА ПОМІЧ СВОЇХ ПРЕС.

- Дорогі Товариші!
Послаю Вам \$17.50, з того \$18.00 на передачу “У.Р.В.” \$7.50 на передачу “Робітничу”, \$4.00 на передачу “Ф.Ж.” \$5.00 на пресовий фонд “У.Р.В.” \$2.50 прес. фонду для “Робітничу” і 50 ц. прес. фонду для “Ф.Ж.”
Передатку на “Робітничу” і зібрання на листу ч. 1326, на пресовий фонд “Робітничу” на листу ч. 3291, на передачу “У.Р.В.” на листу ч. 564, на пресовий фонд “У.Р.В.” на листу ч. 429.

- Декому може й дивно стане, що про містечко Фері тепер так мало чути, що нема тепер нікого ніяких дієвих в робітничій пресі від ферійських робітників ані пресового фонду за її сторінкою. Колись Фері було горою, ані майстер цшого, Кров. Нест Пес були звернені на майстерні в Фері й примір брали з них, а зараз-же Фері спить блаженним сном. Головною причиною в цьому, що юній провідник ганебно провалився а компаній лізуні запродали себе і все робітництво Фері, тому тепер майстерні так збідніли. Матеріальні умовини коло майстерні збідніли дуже, і роблять всею 3 до 4 дні з тіждери. З довгами дуже біда, бо майстер не поспішавали своїх долів, хоч другий рік доходить і скінчився майстерський страйк. Тож якщо кожному, чому зараз ферійські робітники так мало дають про себе чути.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

НЕМА ПРАЦІ.

Недавно заговорили в буд до Арбор, де саме тоді мало відомостей про представлення одним товариством з польської місцевости. Представлення мало відомостей в місцевім Народнім Домі.

Оголошення було роздано всюди але представлення не відбулося, бо один з аматорів поїхав десь перед тим до Вінніпегу, та ще зваж з собою одного, мабуть на це, щоб показати, що і він велика особа. В такий спосіб шукати не мож було грати. Однак мова в Арборі показався досить активною, бо замість представлення, яке-мусило відбутися, устроїла бойові танці.

Заявляю й мене до себе і я маю нагоду розмовляти з декотрими товаришами. Один з них сказав, що йдеться “Фармерське Життя” і “Укр. Роб. Вісти” дуже поділяли на фермерів, бо коли передтим підчас нещадно якого іншого свята ціле місто було завзяли нове фермерів, то тепер відколи виходить її газети, то ні одного фермера не видно в місті, а всі заняті Перекопанні, котрі часовини пишуть правду. Це мене йогиниш до і мені було цікаво даліше розмовляти.

Містечко Арбор є сама крайня місцевість на західнім шляху, отже скільки селян живе з околиць, по 20 миль докрити, хоч в місті знаходиться переважаче число ісландців, то все таки і Українці є досить багато. Дні мають тут досить весілля, але він стоїть майже пусткою. Коли я спитав, чому воно так, то мені відповіли, що всюди “пани” на перешкоді. Панів я між молодих. Декотрі з них мають і гарне англійське освітлення, однак що тягнуть роботи в організації, то вони сказали, що нема кому її провадити. Побудувати було кому, а відкрити читальню, то нема — думай я. Я тому радив молоді, щоб вони звернулися до поміч до П. В. К. ТУРФДІМ у Вінніпегу, а звідтам поможуть їм стати відділом і праця не занегається. Відповіли мені, що це було-би добре, але “чи до цього допустять”, то не знають.

В кожнім разі шкода, що час тут йде даліше так марно і що ДІМ, котрий мій-би принести гарні онові, якщо був-би отворений, страйк замкнений.

Тому я пишу до українських робітників і фермерів містечка Арбор Товариші! Візьміть трохи цікавіше до праці, а не пожаждете. Коли станете відділом ТУРФДІМ, будете першим таким відділом на вашій залягній лінії і чимало з цього скористаєте. Ваща праця тоді стане великим збудком не лиш для вас самих, але і для всіх, що мешкають докрити Арбор.

З товариським привітом, В. Завада.

ДУМКИ ПРО СТРАЙК В АНГЛІ. Вегрива, Ата.

Коли в Англії вишло робітництво на генеральний страйк, то по всіх закінчених людях загинули п'ять мільйонів, шість мільйонів, сім, виїшли на страйк — говорили. Страйк росте, зростає, його вже відкидали, а він стає страйком. Нинішній шкідлива дівоча мисля “Фоні педж” і відчас угадали про страйк. Прогнози на першій сторінці про мільйони страйкувачів і показує драму.

Чи мало тих страйків проминуло за останній рік? Великі і малі, довгі і короткі, всіяні полями, кляби по головах страйкерів, демократів. Всклади перекопані над страйкерів. Бо то виходили лише тісоти. Але все за-страйкували мільйони — разом в один день, в один край. Тут вже клябом пошарпані нічого не зробили. Не вистарчили ні кляби, ні поліції. Арештами також не залязали, бо не хвалять їх. Яка величезна сила. Робітники склали збрарядя й рух по цій країні спинили. Пришлиди капіталісти. Тільки крихт збули лягати та брешуть. І то все. Скебін не хвалять. Ну, хай страйк скінчиться навіть, не осунувши ціли, але він зворушив цілий світ, продемонстрував перед людським світом силу праці. Робітництво показало, що воно не приписане, лише чекає, поки стане певне себе. А цілий робітничий світ віджухує з ф-

насового допомогою. Перша ознака міжнародної солідарности. Радикалізм виліня. Велика армія праці колективна своєю силою. Це перша велика демонстрація. Це запорука того, що робітництво готове є не тільки до самооборони, але й до наступу і той наступ не за горами. Вегрива, Ата.

Потер (Голанд), Онт. Товаришу Редактор! Я отримав від Вас листу на збирання пресового фонду. Та, на жаль, цю місцевість замешкують переважно Французи, подекуди й англійські фермери. Українців, Галичан і руських, разом буде всею окола дванадцять осіб.

Тут змова індустрія. Робота контрактора. Фермери як і решта индустриальних життів з лісів. Не стане ліса, не стане і фермера. Але тих кляканих мільйонів, тобто Галичан і руських, вже давно сидить, бо що зможе заробити, то тепер “офурвали” на змагом. А роботи нема, десь аж прикінці травня пічнється. А казати їм, що вони але поступають, то вони на це мають відповідь: “Кажуть, що і в С.Р.С.ють горючку, а ми чому не мали-б пити”. Але прийдє час, що і вони отворять очі, признають, де і за що вони працюють і на що видають так якого запроваджені гроші. Отже тут нема куди кинути, щоб шоне-було зібрати фонду. Дітлого а жертву лиш від себе, а то три долари: \$2.00 на “У.Р.В.” 50 ц. на “Робітничу” і 50 ц. на “Фарм. Життя”. Жертвував-би я більше, але і мені прикро, бо я мусів заткати горло польським паразитам у Варшаві за мого брата.

Брат слухав при польським військом був вже 8 місяців і вже май йти до дому. Але жось одного дня чистив він сидю з коня. Покинали на вечерю. Підучи туди, брат забув заложити складу, а коли вернувся, то склав вже не було. “Здохли” за него друці. І брата зберили на военній суд і присудили йому 2 роки тюрми, або заплатити 2800 злотих. Самі вкляли і самі гроші забрали. Тепер брат вже в дома, але і в дома нема добра. І в дома думати. Поратував отже і в дома.

Так-то і польські крокодильї роблять а нещасним робітництвом Галичан, що самі хотять.

Отже, товаришу, я тимчасом висидю \$3.00, а нещадно розписується тут робота, то я за свого вчитель-пресу не забуду, а буду стверяти під-помогти наскільки змогу.

З товариським привітом, Іван Мельничук.

ПОДЯКА ТОВАРИШАМ В КРЕЙТОН МАЙН, ОНТ. Гровенгорст, Онт.

Товаришу Редактор! Прошу помістити в “У.Р.В.” цих кілька слів ширій подяки товаришам і товаришам в Крейтон Майн, Онт., за їх ширю лепту для мене. Зокрема дякую товаришів С. Янушу, що він представив присутнім на зібранні дня 8 жовтня мое критичне положення, після п'ятиднів місячного мого побуту в шпиталі. Згаданий товариш подарував присутнім, щоб ті не відмовилися дати фінансову поміч скору, підуть колектори. Відтак товаришів Е. Нолоз і М. Бага завзявся збіркою з той збірці прийшло \$16.00.

Коллекторам і жертвувачам складаю отже від себе ширю подяку.

З товариським привітом, М. Прошк.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ. Около 1-го червня в р. відвідинише на “Новий Світ” в Монреалі виступає на книжковий ринок в Канаді і Злучених Державах свої найновіші і най-більш наукові і цікаві видання:

“НАРИС ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ” Ілюстрований 44-ма географічними історичними мапами ціна 60 ц., з перекладом 65 ц.

При більших замовленнях ціна приростає 55 ц. і 45 ц. (Хто вже прислав замовлення, а змінив свою адресу, хай зараз подасть нову адресу.)

Ілюстрований Альманах “Новий Світ” ціна 40 ц. з перекладом 50 ц. і 25 ц.

(Календар “Новий Світ” на 1926 р. вичерпаний — зроблено другий найбільший наклад “трима Інтернаціоналами” п. н.: Ілюстрований Альманах “Новий Світ”, це є важний науковий збірник і всі, що ще не читали його повинні зараз замовити.)

“ВЕЛИКЕ МІСТО” поезії М. Тарновського ціна 10 ц., гуртом по 7 ц.

Перший раз в історії укр. імміграції американське місто вилється в поезію. Це є славний американський деклямацій.

В друку “Червоної Кобзар”. Ціни, поезії, проза і т. п. Ціни праці робітничих письменників приймаються з подякою до цього Кобзара до 10 червня ц. р.

Увага. — По причині, що в цій році не одержано кількох грошових листів (ані листа ані грошей), видавництво “Н. С.” не бере на себе ніякої відповідальности, як що виланий лист з трішми або гроші пропадуть в дорозі. Всі важні грошові замовлення посилайте мені ордером або в редакційним листом на адресу: Nowy Swit, Box 1092, Montreal, Que. За видавництво “Новий Світ” І. Гинда.

Монреал, 15 травня, 1926.

А НАША АРМІЯ ЗРОСТАЄ! В останніх тижнях слідуючі товариші і товаришки прибули для нашій газеті нових перекладатників:

Антін Прокопчук в Україні, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Онурій Кулій в Розер, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Стефан Турчин в Монреалі, Кве. прибув одного щорічного перекладатника.

Ю. Рогова в Лейбрідж, Ата. прибув одного щорічного перекладатника.

А. Доцир в Давін, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Гр. Кісема в Кенмор, Ата. прибув одного щорічного перекладатника.

А. Кучер в Вінніпегу, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Я. Тимочек в Вінніпегу, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Г. Ваквалон в Нью Йорку, Н. Я. прибув одного щорічного перекладатника.

Н. Санчук в Форт Франсес, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

Ф. Байлак в Вінніпегу, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Мітра Варабан в Левак, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

Ст. Дейгоас в Вінніпегу, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Іван Унгурин в Торолі, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

Василь Іванков в Ірковой Фолс, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

Ф. Чепель в Норт Кукінг Лейк, Ата. прибув одного щорічного перекладатника.

М. Кульчицький в Мікіс Ракс, Па. прибув одного щорічного перекладатника.

П. Борденко в Йорктоні, Саск. прибув одного щорічного перекладатника.

Д. Олівієри в Сайкс Лукат, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

Г. Горбовий в Порт Артур, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

В. І. Будник в Інсірфі, Ата. прибув одного щорічного перекладатника.

Іван Костинич в Савт Порто-Пайн, Онт. прибув одного щорічного перекладатника.

С. Чабан в Едмонтоні, Ата. прибув одного щорічного перекладатника.

М. Гриник в Лендіс, Саск. прибув одного щорічного перекладатника.

Гелена Бой в Вінніпегу, Ман. прибув одного щорічного перекладатника.

Деякі товариші збирають стару передачу (відновлення), за що також ширю їм дякуємо, але в газеті подіємо тільки імена тих товаришів, що прибули нових перекладатників.

Ваща газеті, Товариші, ширю Вам дякує за Ваш труд і надієся, що Ви й надалі продовжитимете початє діло.

Хто слідуючі?! Відкривайте, очі робітникам, що їх захирає пані своєю пресою і пропагандою!

КОНЦЕРТ УКР. РОБ. МОЛОДІ!

ОБИДВА ПІДВІДІЛИ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ПРИ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

устроюють

В НЕДІЛЮ, 23. ТРАВНЯ 1926 Р.

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ ДУЖЕ ГАРНА І РІЖНОРОДНА. ВИСТУПАТИМУТЬ ДВА ХОРИ ВІДІДІЛІ СЕКЦІЇ МОЛОДІ, ЯКІ ГОТУЮТЬ ДО ЦЕГО КОНЦЕРТУ ГАРНІ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ. ПРИХОДИТЬ ГРОМАДНО І ПОЛЮБУЄТЬСЯ ДІТОЧИМИ СПІВАМИ.

ПОЧАТОК ТОЧНО, В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

УВАГА, ЕДМОНТОН І ОКОЛИЦЯ!

Драмгурток при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні приготує і в суботу, 29. травня відіграє в Укр. Роб. Домі прекрасну драму М. Старицького в 5-ох діях п. н.

ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, ЗАВЕДЕ В НЕВОЛЮ.

Драма аж надто відома і цікава, щоб про неї тут багато писати, як більшість драм М. Кропивницького, батька української драми. Тож приходіть на цю драму громадно і переказуйте про неї своїм знайомим.

В неділю, 30. травня, співацькі й музичні сили при Укр. Роб. Домі дадуть

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в пам'ять 10-ї річниці смерті великого українського поета Івана Франка. Віримо, що на цей концерт придуть всі українські робітники й робітниця Едмонтону й околиці.

ЗБОРИ ТРАВНЕВОГО КОМІТЕТУ.

Цим подаємо до відома всім членам і членкиням травневого комітету (всім членам і членкиням зарядів робітничих організацій при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу), що засідання травневого комітету відбудеться в суботу, 22. травня в годині 2.30 по полудні в Укр. Роб. Домі.

Всі члени й членкині обов'язково повинні прийти на час. Є важні справи до вирішення. Тож не забувайте, товариші й товаришки про суботу в годині 2.30.

ПІКНІК МОЛОДІ!

Відділ (обидва підвідділи) Секції Молоді ТУРФДІМ в Вінніпегу устроюють в понеділок, 24. травня на “Вікторія дей” в Килдонан парку.

ПІКНІК-ПРОГУЛЬКУ.

Збори молоді (всіх учасників пікніку) почнуться в годині 9.30 раню в Укр. Роб. Домі, а в 10. годині молодь вийде піхотою-прогулькою до парку. Визнаємо всіх членів і членкинь обох під-відділів і членкинь на час до Укр. Роб. Дому, щоб всім разом вирушити до парку.

ВСІ ЛЮБИТЕЛІ ТАНЦІВ!

Приходіть всі забавитися й потанцювати в салі Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан, в неділю, дня 23. травня пополуноді, Забава почнеться в 2.30 пополуноді. Добірна музика і багато несподіванок.

Вступ за добровільними жертвами. Весь прихід призначений для робітничої преси.

Травневий Комітет.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всіх заінтересованих робітників, що ми відкрили Авто Трансфер і обслуговуємо всіх так в місті як і на провінції. Наш телефон: J. 5080 і J. 7910. Наше годинне приміщення: Corner Euclid & Main St. Euclid. Auto Transfer

РОБІТНИЧА КНИГАРНЯ.

Повідомляється українських робітників, що п. н. 446 Селкірк Евіню в Вінніпегу утворено робітничу книгарню. В цій книгарні можете дістати українські і англійські робітничі книжки, журнали і газети. Закохайте п. н. 446 Selkirk Ave.

УЧИТЕЛЬКА МУЗИКИ Марія Кекішніва дає лекції гри на піані, та учитель музики. Просить зголошуватися на адресу: 751 Burrows Ave., Телефон: J. 5006.

Мейла Кріс, Саск. Товариші! Послаю Вам \$8.00 на пресовий фонд “У.Р.В.”, що я зібрав на екстра генку на листу ч. 271.

Імена жертвувачів: Гр. Михайловський \$1.00, Василь Захарків \$1.00, Стефан Романчук \$1.00, С. Меткеф \$1.00, Г. Юзель \$0.95, Нестор Бузька \$0.50, Осип Кулак \$0.50, Вм. Галаз \$0.50, П. Хрипко \$0.50, Іван Крузик \$0.50, Мих. Петер \$0.25, Джо Черв'як \$0.25, М. Шелемо \$0.25.

Разом \$8.00. Жертвувачам ширя подяка. З товариським привітом, Гр. Михайловський.

Медісон Гет, Ата. Дорогі Товариші! Послаю Вам \$10.00 — з тих грошей \$4.00 на відновлення моєї передачі на “У.Р.В.” і \$2.00 від одного нового щорічного перекладатника на “У.Р.В.” і \$4.00 на пресовий фонд, що я зібрав на листу ч. 112.

На пресовий фонд жертвували слідуючі товариші: Олександр Мелічук \$0.75, М. Рибка \$0.50, С. Ковалюк \$0.50.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється всіх членів старшого під-відділу Секції Молоді в Вінніпегу, що в неділю, 23. травня в год. 1. пополуноді відбудуться збори, на котрих будуть обговорюватися важні справи. Всі члени і членкині повинні обов'язково бути присутніми на цих зборах. Нових членів і членкинь радо вітаємо.

Тож приходіть на збори на означений час.

Заряд.

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА НА ЧАС ЗТІЗДУ В ЕДМОНТОНІ.

В днях провінціального З'їзду ТУРФДІМ в Едмонтоні, який відбудеться 10, 11. і 12. червня 1926 р., Драматично-Співацький Гурток при допомозі Живітділу та відділу Секції Молоді ТУРФДІМ дадуть цілий ряд цікавих театральних вистав в такому порядку:

В ЧЕТВЕР, 10. ЧЕРВНЯ, в годині 8.30 вечером відбудеться в Укр. Роб. Домі ФАМІЛІЙНИЙ ВЕЧЕРОК-ЗАБАВА з холодними напитками, вечерою й добіркою музику. Запрошуємо на неї як старших, так і молоді.

В П'ЯТНИЦЮ, 11. ЧЕРВНЯ, в годині 8.30 вечером відділ Секції Молоді відіграє три гарні одноактні: “РОКОВИНИ КАМІНЯРА”, “ЗБИТОЧНИК” і “МІЛІ КОВАЛІ”. Молодь стареється, щоб активні випали добре.

В СУБОТУ, 12. ЧЕРВНЯ, в годині 8.30 вечером, Драмгурток відіграє прекрасну, не грану ще в Едмонтоні нову драму тов. М. Ірчана в 5-ох діях п. н.: “ПІДЗЕМНА ГАЛИЧИНА”. Зміст драми дуже цікавий, з теперішньої революційної боротьби в Східній Галичині, У ній змальовано боротьбу з провокаторами.

В НЕДІЛЮ, 13. ЧЕРВНЯ, в годині 8.30 вечером, хор, оркестра й музичний квартет дадуть ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ. Приходіть на цей концерт часно, щоб захопити місце.

Виконавці цієї мистецької програми спарано готуються до її виконання. Визнаємо робітників, а зокрема доколичних фермерів прийти численно на з'їзд, а одночасно віддати всі наші вистави, а ми ручимося за відволення.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА В У. Р. Д.!

СТАРАННЯМ ТРАВНЕВОГО КОМІТЕТУ У ВІННІПЕГУ відбудеться

В СУБОТУ, 22. ТРАВНЯ 1926 Р.

НА СЦЕНІ УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

ЗАПРОШУЄМО НА ЦЮ ЗАБАВУ ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК, ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ГУРТУЮТЬСЯ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ. ПРИХОДИТЬ, ТОВАРИШІ І ТОВАРИШКИ, ЧИСЛЕННО. ЗАБАВА УСТРОЮЄТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ. КОМІТЕТ.

Відкривайте, очі робітникам, що їх захирає пані своєю пресою і пропагандою!